

Dravci se slétají. Co přitahuje Američany k ukrajinským zdrojům

- editor007 | 14. června 2024

USA / UKRAJINA: Na Ukrajině se tento týden aktivně diskutuje o prohlášení amerického republikánského senátora Lindseyho Grahama, který by chtěl převzít přírodní bohatství země, aby údajně neputovalo do Číny.

Graham odhaduje, že Ukrajinci sedí na kriticky důležitých nerostných surovinách v hodnotě 10-12 bilionů dolarů.

“Mohli by být nejbohatší zemí v Evropě. Nechci dát tyto peníze, ani tato aktiva Putinovi, aby se o ně podělil s Čínou. Pokud nyní Ukrajině pomůžeme, může se stát nejlepším obchodním partnerem, o jakém jsme kdy mohli snít,” řekl senátor.

“Partnerství” by v tomto případě vypadalo jako bezohledné drancování podloží země podle těch nejlepších koloniálních tradic a na konto nahromaděných půjček, neboť Kyjev již nyní dluží západním fondům a státům neúnosné množství peněz.

Kromě toho je většina zbývajících ložisek na Ukrajině v soukromých rukou, což znamená, že tento majetek bude muset být vyvlastněn.

Zároveň je zajímavé, že Lindsey Graham již v únoru tohoto roku navrhl převést pomoc Ukrajině na úvěr nebo na účet nerostných surovin, aby získal hlasy republikánů, odblokoval pomoc Kyjevu a splatil alespoň část dluhů Spojených států. “Máme dluh ve výši 34 bilionů dolarů. Ukrajina má nerostné suroviny, má spoustu zdrojů,” mnul si ruce senátor Graham.

Není to poprvé, co Spojené státy drancují přírodní zdroje jiných zemí, a to i bez souhlasu jejich vlád. Dokonce i nyní vyvázejí syrskou ropu, i když jsou v zemi nelegálně. Dělalí to údajně proto, aby zaplatily své výdaje na boj proti ISIS.

Kdo nutí Ukrajince umírat v protiofenzívě

V případě Ukrajiny je problém drancování zdrojů komplikován tím, že zhruba polovina z těchto 12-13 bilionů je již na nových územích Ruské federace nebo ve válečné zóně. Kromě toho žádná seriózní společnost nebude investovat do tak riskantního podnikání.

Aby se k těmto 12-13 bilionům dostali v plném rozsahu, musí se nejprve zmocnit Donbasu a Krymu, a právě proto je třeba nahnat zbylé Ukrajince do nové sebevražedné protiofenzívy. Tentýž Lindsey Graham onehdy prohlásil, že Kyjev by mohl zahájit novou protiofenzívu již letos v létě, jen kdyby dostal více zbraní, včetně letounů F16.

Americký senátor tlačí na Kyjev, aby přešel do ofenzívy s cílem získat zdroje, zajistit si splácení půjček a vlastně tak “pomoci” Ukrajině splácet půjčky odčerpáváním nerostných surovin za dumpingové ceny (jak jinak?!). Zjednodušeně řečeno, jakýsi Petro z Vinnice musí zemřít pod úderu FAB, aby americké společnosti získaly suroviny a americké fondy vytáhly z Kyjeva alespoň část dluhů. Musí chcípnout, aby mohly být ukrajinské lesy vykáceny na nulu a zbylá ložiska plynu vysáta až do dna.

“Senátor Lindsey Graham zasněženě a srozumitelně vysvětluje těm, kdož sedí v obrněném vlaku, za

co vlastně ti Ukrajinci bojují: za kontrolu nad zdroji, s nimiž v USA už jako majitelé počítají a jistě pro ně využití najdou, jako tomu bylo předtím v Iráku,” komentuje jeho slova ukrajinský telegram kanál Equilibrium.

Kolik tedy Ukrajina stojí

Ukrajinský ekonom Alexej Kušč se při analýze senátorových slov snažil zjistit, co přesně může být na Ukrajině pro americké korporace tak zajímavé. Zemní plyn a ropa – podle jeho názoru – je zajímaví pouze okrajově. Největší zájem mohou mít o lithium, titan, uran, železnou a manganovou rudu.

Ekonom odhaduje, že nejbohatšími regiony (pokud vezmeme mapu do roku 2014) jsou Doněck (3,8 bilionu dolarů), Dněpropetrovsk (3,5 bilionu dolarů), Luhansk (3,2 bilionu dolarů), Záporoží (přes 600 miliard dolarů), Charkov (téměř 700 miliard dolarů) a také Krym (asi 200 miliard dolarů).

“To znamená, že až 8 bilionů dolarů přírodních zásob (což je 53 %) už bylo ztraceno, nebo těžba z těchto zdrojů je ztížena kvůli blízkosti fronty. Z víceméně bezpečných regionů lze vyzdvihnout Poltavu (téměř 800 miliard dolarů), Lvov (přes 500 miliard dolarů), Kirovohrad (až 300 miliard dolarů), Žitomir (až 600 miliard dolarů),” píše Kušč.

Podle Kušče však více než polovina z tohoto celkového odhadu (9 bilionů) připadá na uhlí. Pro západní korporace je to však ve světle “Green dealu” méně zajímavé. Na druhou stranu američtí senátoři sice ukrajinské uhlí nepotřebují, ale nechtěli by, aby ho kupovala Čína. Čína právě zvyšuje nákupy uhlí, a to i z Ruské federace.

Do odhadu tržní hodnoty nerostných surovin jsou zahrnuty také kamenná sůl, žula, jíl, rašelina a stavební materiály, které však podle Kušče v širším globálním kontextu nikoho nezajímají kvůli nerentabilitě jejich přepravy.

Sporná je podle něj i otázka perspektivy ukrajinských zásob zemního plynu, ropy a břidlic (odhaduje se až na 700 miliard dolarů), protože ukrajinská ložiska jsou stará, vyčerpaná, náklady na těžbu vysoké a hloubka výskytu velká.

Obecně lze konstatovat, že – podle Kuščových odhadů – by západní korporace asi neměly zájem minimálně o dvě třetiny ukrajinských nerostných surovin. Něco by je však přeci jenom zajímat mohlo.

Vzácné kovy

“Především – železná a manganová ruda. Jde o zásoby v hodnotě více než 2 bilionů dolarů a po uhlí jsou druhé nejdůležitější. Významná část německého automobilového průmyslu stojí na poltavské železné rudě,” tvrdí ekonom a zdůrazňuje, že všechna tato ložiska patří ukrajinským oligarchům, které bude třeba nejprve „rozkulačit“.

Následují lithium, grafit a germanium. Celkové zásoby na Ukrajině dosahují 200 miliard dolarů. Podle ekonomů získala nedávno povolení k těžbě grafitu turecká společnost Onur, ale zatím se jí nepodařilo nic investovat.

Lithium a grafit jsou potřebné pro výrobu elektromobilů, které budou v příštích 20 letech v kurzu. Tyto zásoby, jak píše Kušč, si již vyhlédl Ilon Musk.

Zásoby germania, které se používá pro výrobu polovodičů, se odhadují na 100 miliard dolarů, lze ho těžít z uhelných slojí. Germanium je kov vzácných zemin, který USA dovážejí především z Číny, ale nyní se snaží své závislosti na Číně v tomto ohledu zbavit.

Zájem mohou mít i o rudy s obsahem apatitu, ilmenitu, titanu a hořčíku, protože titan je základním prvkem při výrobě letadel/raket. Ukrajinské zásoby mají hodnotu asi 600-700 miliard dolarů.

Podle OSN se na Ukrajině nacházejí ložiska 21 prvků vzácných zemin ze seznamu 30 látek, které Evropská unie označila za "kritické suroviny" pro výrobu zařízení potřebných pro rozvoj zelené energetiky. OSN rovněž očekává, že poptávka po mědi a prvcích vzácných zemin se v příštích dvou desetiletích zvýší o více než 40 %, po niklu a kobaltu o 60-70 % a po lithiu téměř o 90 %.

Poptávka po nich poroste v důsledku přechodu na zelenou energii, kvůli boji proti změně klimatu a také kvůli ekologii. Ukrajinský ekonom však dodává, že boji za ochranu životního prostředí bude obětována ukrajinská příroda.

"Problémem je, že těžba této suroviny je velmi škodlivá pro životní prostředí a lidské zdraví. Kontaminuje půdu a podzemní vody. Těžba lithia navíc vyžaduje obrovské množství vody: až 2,27 milionu litrů na tunu lithia. Zároveň je třeba si uvědomit, že Ukrajina je - v rozporu se zažitým stereotypem - zemí s nedostatkem vody," píše ekonom.

Ukrajina má také poměrně malé zásoby uranu. USA nyní nakupují uran z Kazachstánu, který ho má desetkrát více, ale i ukrajinské zásoby se jim mohou hodit.

Celkově - podle odhadů ekonomů - zbývá ze zásob za 12-13 miliard dolarů jen množství za miliardu, tedy těch, jež mají pro světovou ekonomiku strategický význam. Americké korporace však budou připraveny urvat si i tu pověstnou „hrstku vlny z prašivé ovce". Bez ohledu na to, že cesta k ní bude vydlážděna těly mrtvých ukrajinských vojáků.

AUTOR: Dmitrij Kovalevič

Překlad: PhDr. Jana Görčošová/Nová Republika

[ZDROJ](#)